

HABILITATS DE PENSAMENT

1. HABILITATS DE RECERCA: (són les que informen sobre el món)

Aquestes habilitats formen un eix que travessa totes les edats. Els menuts aprendran a connectar les experiències presents amb les passades i a través del tempteig i de les consideracions que facin acabaràn formulant hipòtesis, buscant alternatives, anticipant conseqüències o preveient possibilitats. Cal no oblidar que recerca significa exploració.

FORMULAR HIPÒTESIS:

- Com és que passa això?
- Quina explicació pots trobar per?
- Com pots imaginar que ha passat?
 - Per què deu haver passat?

ESBRINAR:

- Com podem saber
- De quina manera trobaríem o podríem esbrinar...?
- Com podem trobar la manera de saber
- Què podem fer per saber si?

OBSERVAR:

- Diques què veus, què sents, de què fa olor...?
- Qui és? Com és? Què és? D'on ve? On va? ...
- Explica amb detall i amb cert ordre què veus.
- Diques què has vist primer, després

BUSCAR ALTERNATIVES:

- Què passaria si...?
- Podria ser que ...?
- Com ho faries si?
- De quina altra manera podem considerar la qüestió?
- De quantes maneres es pot pensar o fer?
- Creus que hi poden haver altres punts de vista sobre aquesta qüestió?

ANTICIPAR CONSEQÜÈNCIES:

- Què creus que pot passar?
- Com et sembla que acabarà?
- Pots preveure com anirà?
- Què passaria en el cas de?
- Si decideixo què pot passar?

SELECCIONAR POSSIBILITATS:

- Quina de les sortides escolliries?
- Quina manera et sembla més apropiada o millor?
- Quins esdeveniments creus que poden passar ?
- Quines coses passaran quasi segur?

IMAGINAR:

- Com ho faries acabar?
- Com continuaries?
- Tu, què faries?
- Se t'acut alguna manera de ...?
- Podem inventar altres maneres?

2. HABILITATS DE CONCEPTUALITZACIÓ I ANÀLISI: (són les que exercitem quan interioritzem els coneixements i els posem noms)

Són les habilitats d'organització de la informació. Nosaltres rebem la informació en forma de paraules, de conceptes i de frases. Aquestes unitats són significatives, habitualment tenen sentit per a nosaltres. Processar aquestes unitats, és a dir, comprendre, assimilar i registrar, és també una nova manera de trobar significats. Les habilitats de conceptualització són bàsiques per agilitzar les relacions pensament-llenguatge.

FORMULAR CONCEPTES PRECISOS:

- Pots dir això mateix amb altres paraules?
- Podries dir-ho d'una manera més clara?
- Hi ha alguna paraula que expressi això que dius?
- Pots repetir aquesta frase amb més precisió?
- Pots dir-ho d'altres maneres?
- Això ho pots expressar més clarament?

POSAR EXEMPLES I CONTRAEXEMPLES:

- Pots posar algun exemple del què dius?
- Saps d'algun cas en què sigui així?
- Sempre passa així, de la mateixa manera?
- Coneixes algun cas diferent?

TROBAR SEMBLANCES I DIFERÈNCIES:

- En què s'assemblen?
- Què tenen en comú?
- Quins aspectes coincidents hi ha?
- Quines diferències hi ha?
- Què els fa diferents?

COMPARAR I CONTRASTAR:

- Què o quin és més o menys ...?
- De tots, quina és la cosa que més?
- Què tenen d'igual?
- Què tenen de diferent?

DEFINIR:

- Quan dius....., què vols dir?
- Hi ha alguna paraula que vulgui dir una cosa semblant?
- Diques tres coses que siguin?
- Pots dir què significa el mot que acabes de fer servir?
- A que et refereixes quan dius...?

Agrupar i classificar:

- Podríem fer grups d'aquests elements que semblen dispersos?
- Podríem ajuntar un conjunt de coses o persones en grups diferents?
- De quantes maneres podem agrupar aquests objectes o persones?
- Què tenen en comú tots els elements d'un grup?

SERAR:

- Pots ordenar?
- Què has tingut en compte per ordenar?
- Podries posar de més gran a més petit?
- Com ho faries per posar en fila?

3. HABILITATS DE RAONAMENT: (són les que serveixen per ampliar el coneixement amb el sol ús de la raó)

Una vegada adquirit coneixement gràcies a l'experiència, la manera d'ampliar-lo és fent servir el raonament. Raonar és un procés mental gràcies al qual ordenem i coordinem la informació que posseïm, una part arribada des de les habilitats de recerca i un altra emmagatzemada en la nostra memòria. El contacte entre els nous coneixements i els que ja teníem provoca una nova descoberta i així el procés de coneixement s'alimenta constantment.

BUSCAR I DONAR RAONS:

- Per què penses que ...?
- Com és que? Què et fa pensar que...?
- Quina raó tens per dir que?
- Així, creus que ...?
- En què et bases per dir que ...?
- Per què creus que la teva opinió és correcta?

FER INFERÈNCIES:

- Què se'n segueix d'aquest gest?
- Què significa aquest silenci o aquest aldarull?
- Podríem dir que tots...?
- Podem concloure que tots o quasi tots...?

RAONAR CONDICIONALMENT:

- I si aleshores...?
- Què passaria si...?
- Què creus que se'n segueix quan...?
- Podem imaginar com seria si...?

RAONAR ANALÒGICAMENT:

- El/la és com...?
- Quins trets comuns tenen...?
- Què et fa pensar que s'assembla a ...?

ESTABLIR RELACIONS DE CAUSA I EFECTE:

- Què passa quan ...?
- Quina és la causa de...?
- Quina conseqüència es desprèn de...?
- Sempre que es dona (tal causa) hi ha.... (tal conseqüència)?

ESTABLIR RELACIONS ENTRE LES PARTS I EL TOT:

- Si cada part és... vol dir que el tot també és...?
- Si el tot és... vol dir que cada part també és...?
- Cada part encaixa en el conjunt?

ESTABLIR RELACIONS ENTRE ELS FINS I ELS MITJANS:

- Com ho podem fer per aconseguir...?
- De quantes maneres es pot arribar a...?
- Com he arribat a...?
- Per obtenir... què hauria de fer?

4. HABILITATS DE COMUNICACIÓ, TRADUCCIÓ I FORMULACIÓ:

Són les que serveixen per explicitar, aplicar o formular el resultat d'un coneixement. Hem d'insistir a potenciar el llenguatge de forma elaborada i sistemàtica per facilitar el pas d'un llenguatge a l'altre

EXPLICAR: NARRAR I DESCRIBRE:

- I si ho expliques més a poc a poc?
- Pots dir-ho d'altres maneres?
- Pots explicar com és?
- Pots explicar per què passa?
- Pots explicar com passa?
- Quins trets té?
- Com va anar?

INTERPRETAR:

- Explica com ho veus.
- Estàs suggerint que...? Insinues que...?
- Tots ho veïeu així?
- Hi hauria altres opinions?
- La teva intervenció expressa que...?

IMPROVISAR:

- Podries representar...?
- Ara mateix podem inventar ...?
- A qui se li acut...?
- Com podríem repartir, ordenar...?
- Què podríem fer per...?
-

TRADUIR DEL LLENGUATGE ORAL A LA MÍMICA I A L'INREVÉS:

- Pots representar amb mímica això que dius?
- Per què no ens expliques aquest dibuix?
- Podem saber per l'expressió de la cara que...?
- Pots expressar com se sent...?

TRADUIR DEL LLENGUATGE ORAL A LA PLÀSTICA I A L'INREVÉS:

- Com dibuixaries ...?
- De quina manera pintaries...?
- Quins objectes expressen...?
- Si volguessis dir que estaves enfadat, què dibuixaries?

TRADUIR A DIFERENTS LLENGUATGES:

- Com ho podríem dir ballant?
- Quin ritme tindria?
- De quin color seria?
- Quin poema o quina cançó posaríem a ...?

RESUMIR:

- Amb poques paraules explica ...
- Si haguessis de dibuixar el que resumeix ...?
- Diques amb tres mots el que ha resultat de ...
- Quin color representaria ...?